

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ДОНЕЦЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

“20” березня 2017 року

№ 3

справа № 01-26-37/2014

м. Краматорськ

Про закриття провадження
у справі

Адміністративна колегія Донецького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 01-26-37/2014 про порушення Приватним акціонерним товариством «ДТЕК Донецькобленерго» (далі – ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго», Товариство) (код ЄДРПОУ- 00131268; місцезнаходження: вул. Островського, 8, м. Краматорськ, 84302) законодавства про захист економічної конкуренції та подання з попередніми висновками Другого відділу досліджень і розслідувань у справі № 01-26-37/2014 від 02.03.2017 № 04-27,

ВСТАНОВИЛА:

Розпорядженням адміністративної колегії Донецького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 30 квітня 2014 року № 54-р, розпочато розгляд справи № 01-26-37/2014 у зв'язку із наявністю в діях ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго»:

- із включення до технічних умов на приєднання до електричних мереж вимог щодо прийняття пайової участі у будівництві лінії електромережі, які не стосуються інженерного забезпечення об'єкта будівництва, ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та визначеного частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку видачі технічних умов на приєднання до електричних мереж, шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливі за умов існування значної конкуренції на ринку;

- із безпідставного обмеження терміну дії технічних умов на приєднання до електричних мереж двома роками, ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та визначеного частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до електричних мереж, шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливі за умов існування значної конкуренції на ринку.

Під час збору і аналізу доказів у справі встановлено наступне.

До технічних умов на приєднання об'єктів енергоспоживання до розподільних електричних мереж ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» що були видані замовникам -

громадянам Смишляєвій-Телятниковій Л.Г.; Дяченко В.М.; Нагай Л.А.; Гореловій В.І. включались вимоги прийняття пайової участі у будівництві ЛЕП-10 кВ от ПС 35 кВ «Б.Коса» до ВЛ-10 кВ ПС35 кВ «Б.Коса» - Маяк».

ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» є юридичною особою, діє відповідно до Статуту та здійснює ліцензовану діяльність з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами та постачання електричної енергії за регульованим тарифом, в межах власних місцевих (локальних) електромереж.

Отже, ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» є суб'єктом природної монополії на ринках передачі та розподілу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами у межах території Донецької області, що обслуговується його мережами.

У 2013 - 2016 роках, та поточному періоді 2017 року ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» було єдиним суб'єктом господарювання, що здійснювало постачання електричної енергії за регульованим тарифом для забезпечення потреб електроустановок споживачів, які приєднані до місцевих (локальних) електричних мереж ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» на території Донецької області, що з урахуванням положень абзацу 2 частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», свідчить про наявність ознак монопольного становища ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» на зазначеному ринку.

ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго», окрім діяльності на ринках передачі та розподілу електричної енергії, також здійснює діяльність з будівництва споруд електропостачання та телекомунікацій (Код КВЕД 42.22).

Відносини між енергопостачальниками та споживачами (населенням) електричної енергії регулюються «Правилами користування електричною енергією для населення», затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.1999 р. № 1357 (далі – Правила).

Відповідно до п.3 Правил, енергопостачальник, що здійснює постачання електричної енергії на закріпленій території, не має права відмовити побутовому споживачу, електроустановки якого розташовані на такій території, в укладанні договору за умови, що нова електроустановка побутового споживача приєднана або потужність для діючої електроустановки побутового споживача збільшена в установленому законодавством порядку.

Отже, споживачі мають право на підключення до електричної мережі у разі виконання правил користування електричною енергією та зобов'язані дотримуватись вимог нормативно-технічних документів.

Одним із таких нормативно-технічних документів, який надає можливість підключитись до електричної мережі та споживати електричну енергію, є технічні умови на приєднання до електричних мереж.

Замовник - фізична або юридична особа, яка письмово повідомила електропередавальній організації про намір приєднати до електричних мереж новозбудовані електроустановки або змінити технічні параметри діючих електроустановок внаслідок реконструкції чи технічного переоснащення, має отримати від енергопостачальної організації технічні умови на приєднання до мереж (об'єктів) електроенергетики.

Отже, відповідно до вимог чинного законодавства, ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» зобов'язане видавати технічні умови замовникам (фізичним та юридичним особам) з метою забезпечення можливості підключення їх об'єктів до своїх електричних мереж.

Невиконання замовником технічних умов, виданих електропостачальною організацією, унеможливорює приєднання об'єктів споживача до електричних мереж та отримання ним послуг із електропостачання.

Отже, оскільки послуга із видачі технічних умов на приєднання до електричних мереж не має еквівалентних товарів-замінників, і цю послугу може надавати лише особа, що експлуатує відповідні мережі та має необхідні вихідні дані (електропостачальне підприємство), то ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» не має жодного конкурента на ринку видачі технічних умов на приєднання до власних мереж (об'єктів) електроенергетики, і

відповідно до положень частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», займає на цьому ринку становище, яке має ознаки монопольного (домінуючого).

Відповідно до статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», технічні умови - комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, які повинні відповідати його розрахунковим параметрам, зокрема щодо водо-, тепло-, енерго- і газопостачання, каналізації, радіофікації, зовнішнього освітлення, відведення зливових вод, телефонізації, телекомунікації, диспетчеризації, пожежної та техногенної безпеки.

Технічні умови повинні відповідати законодавству, містити достовірну інформацію та обґрунтовані вимоги до об'єктів будівництва, а також відповідати намірам заявника щодо забудови земельної ділянки.

Матеріали, отримані Відділенням, свідчать, що ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» у технічні умови на приєднання до електричних мереж, що були видані замовникам, включило вимоги щодо прийняття пайової участі у будівництві лінії електропередач, а саме: *«Принять долевое участие в строительстве линии электропередач. Объем долевого участия определит отдельным договором»* (мова оригіналу).

Оскільки вимоги стосовно участі населення у будівництві інфраструктурних об'єктів енергозабезпечення відносяться до відносин зобов'язального характеру, які, зокрема, регулюються нормами Цивільного кодексу України, зазначені положення технічних умов виходять за межі вимог технічного характеру.

Не виконання споживачами вищезазначених вимог може призвести до непогодження проектної документації щодо приєднання до розподільних електричних мереж, відмови у такому приєднанні та до ущемлення інтересів споживачів.

Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Слід зазначити, що зазначені дії ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» не були б можливими, за умов існування значної конкуренції на ринку послуг із видачі технічних умов.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. За умов існування значної конкуренції на ринку, ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» втратило би привабливість послуги, що ним надається, а споживачі (покупці) послуги мали би можливість обрати іншого продавця цієї послуги.

Таким чином, вищенаведене свідчить, що дії ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» із включення до технічних умов вимог щодо прийняття пайової участі у будівництві лінії електромережі, які не стосуються інженерного забезпечення об'єкта будівництва, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та визначеного частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку видачі технічних умов на приєднання до електричних мереж, шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливі за умов існування значної конкуренції на ринку.

ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» у технічних умовах на приєднання до електричних мереж встановлювало термін дії виданих технічних умов – два роки. Так, у технічних умовах, які були надані вищезгаданими замовникам, а також у технічних умовах, які

отримані Відділенням від ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго», зазначено: *«срок действия технических условий – 2 года»* (мова оригіналу).

Тобто, у разі, якщо будівництво не завершено протягом двох років, споживач повинен повторно звертатися за отриманням технічних умов. Проте, згідно з пунктом 7 статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта незалежно від зміни замовника. Зміни до технічних умов можуть вноситися тільки за згодою замовника.

Отже, встановлення терміну дії технічних умов на приєднання до електричних мереж у два роки чинним законодавством не передбачено.

Оскільки процедура отримання технічних умов на приєднання до електричних мереж потребує додаткових фінансових витрат та витрат часу з боку споживачів, дії ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» із встановлення терміну дії технічних умов на приєднання до електричних мереж можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів.

Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Отже, дії ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» із безпідставного обмеження терміну дії технічних умов на приєднання до електричних мереж двома роками, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та визначеного частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до електричних мереж, шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливі за умов існування значної конкуренції на ринку.

Згідно із частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним домінуючим становищем на ринку забороняється.

З метою припинення вищезазначених дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, адміністративна колегія Відділення, листом №02-34/928 від 02.12.2016, надала ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» обов'язкові для розгляду рекомендації.

ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго», листом від 13.01.2017 № 26/252/ис, повідомило, що рекомендації Відділення розглянуті і прийняті до виконання. На підприємстві видано розпорядження № 5-Р від 13.01.2017 р. «Об обеспечении выполнения рекомендаций АМКУ» (мова оригіналу). У цьому розпорядженні ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» зобов'язало відповідальних за підготовку та видачу технічних умов осіб:

- не включати до технічних умов вимоги щодо прийняття пайової участі у будівництві лінії електромережі, які не стосуються інженерного забезпечення об'єкта будівництва;
- не допускати безпідставного обмеження терміну дії технічних умов на приєднання до електричних мереж двома роками.

В підтвердження зазначеного, ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» надало копії технічних умов, які видаються Товариством, і які не містять неправомірних вимог щодо обмеження терміну дії технічних умов та вимог щодо прийняття пайової участі у будівництві лінії електромережі, які не стосуються інженерного забезпечення об'єкта будівництва.

Отже, рекомендації адміністративної колегії Відділення № 02-34/928 від 08.12.2016 Товариством розглянуті, порушення ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» припинено.

Вищезазначені дії ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго», що містили ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, не призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдали значних збитків окремим особам чи суспільству, що згідно із частиною 3 статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», є

підставою для закриття провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції

На виконання пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), Відділенням на адресу ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» листом від 02.03.2017 №01-41/138 направлено подання з попередніми висновками у справі № 01-26-37/2014.

ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» листом від 06.03.2017 повідомило, що погоджується з висновками, викладеними у зазначеному поданні.

На підставі вищенаведеного, керуючись статтями 12 та 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), пунктами 5, 32 Правил розгляду заяв і справ, адміністративна колегія Донецького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі № 01-26-37/2014 про порушення ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» законодавства про захист економічної конкуренції у зв'язку із припиненням Товариством порушення про захист економічної конкуренції та виконанням рекомендацій щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Відповідно до статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» заявник, відповідач, третя особа мають право оскаржити рішення органів Антимонопольного комітету України повністю або частково до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Голова колегії –
в.о. голови відділення

С. О. Чухлебов